Hoe zal de opleiding van het verbindingspersoneel moeten plaats hebben bij de Artillerie?

DOOR

J. VAN DER MEULEN,

Eerste Luitenant der Artillerie.

Alvorens in bijzonderheden te treden, moet ik als mijn meening vooropstellen, dat ik in het algemeen gesproken specialiseering ongewenscht vind. Het „voor alles te gebruiken zijn'' geeft aan een wapen de noodige soepelheid en vlotheid; specialiseering geeft een stroef verloop van den gang van zaken. Toch maakt de zoo korte eerste oefeningstijd, gepaard gaande aan het zooveel uitgebreider worden van hetgeen een ieder in zijn rang zou moeten kennen, een specialiseering noodzakelijk. Men is hier dan ook reeds toe overgegaan, zoowel voor beroeps- als voor verlofsofficieren en -onderofficieren (opleiding tot Bt.O., verkenner en adjudant en verbindingspersoneel) als voor de dienstplichtigen (opleiding tot stukrijder, kanonnier en telefonist-seiner). Wij moeten dit helaas aanvaarden en kunnen dat ook, als men in dezen niet overdrijft.

Ik kom nu tot de opleiding van verbindingspersoneel en wel eerst tot de opleiding der officieren.

Thans worden alle verlofsofficieren in hun eerste-oefeningstijd van 1 jaar vrijwel gelijk opgeleid (alleen na het verlaten van de S.V.O. heeft eenigermate een splitsing plaats bijv. bij de B.A. in toekomstige verlofsofficieren bestemd voor 7 Veld, 12 of 15 Hw.).

Eerst tijdens de herhalingsoefeningen vangt de specialiseering, als boven genoemd, aan. Ook hier hapert zoo nu en dan nog wel iets aan, wat begrijpelijk is, als men bedenkt, dat die herhalingsoefeningen dikwijls vallen — en terecht — tijdens de serie in de L.b.O. of tijdens de manoeuvres waarbij „opleiding'' min of meer wordt vervangen door „gebruikt worden als''.

Twee zaken, die alleen een maximum rendement zullen geven, indien ze in een juiste verhouding tot elkander staan. Voor de verbindingsofficieren — die van den verbindingsdienst nog zeer weinig weten — moet de opleiding in den beginne veel theorieën omvatten. In de genoemde periodes is daarvoor echter gewoonlijk geen voldoende beroepspersoneel beschikbaar.

Om echter volkomen bruikbaar te zijn als verbindings-officier (bij een R.V.A. zijn er 4 noodig met de noodige reserves), zal naar mijn meening de specialiseering reeds in den eersten oefeningstijd moeten vallen. De tactische en technische kennis van den verbindingsdienst, die hem moet worden bijgebracht, is zoo veelomvattend, dat reeds van

den aanvang af specialiseering zal moeten plaats hebben. Bij de artillerie zullen deze officieren op de hoogte moeten zijn, behalve natuurlijk volledig van den verbindingsdienst, van de organisatie en de tactiek, vooral wat betreft het eigen wapen; goede artilleristen behoeven zij echter niet te zijn, hun oorlogsfunctie eischt dit niet van hen, dus de tijd hieraan besteed is grootendeels vermorst. Ze zouden dan ook elf maanden aan de S. V. O. moeten blijven en één maand naar de regimenten moeten gaan, omdat ook voor hen een verblijf in den troep noodzakelijk is. Gedurende die maand zal evenwel ook aan hun speciale opleiding nog de noodige aandacht moeten worden geschonken.

M.i. ware die maand te kiezen in September, omdat de manoeuvres de beste gelegenheid vormen om hen in den troep in hun speciale betrekking te oefenen.

In hoeverre het wenschelijk is de leerlingen een langeren of korteren tijd te doen opleiden bij II-Reg. Genietroepen, wil ik in het midden laten. Deze tijd zal echter in mindering moeten komen van het verblijf van 11 maanden bij de S.V.O.

Rest nog te behandelen de opleiding van de dienstplichtige onderofficieren en manschappen van den verbindingsdienst. Aangezien die opleiding voor een zeer groot gedeelte gecombineerd zal moeten plaats hebben, zal ik dit ook gezamenlijk behandelen. Bij een R.V.A. zijn thans noodig 6 onderofficieren en ± 275 manschappen aan verbindingspersoneel (afhankelijk van bewapening van de IIIe afdeeling met 12 of 15 Hw.).

Hoe geschiedt die opleiding thans? Bij alle regimenten niet op een zelfde wijze. De manschappen, die worden opgeleid tot telefonist-seiner, worden genomen uit de onberedenen, dus uit de kanonniers. Al naar gelang van de verschillende regimenten en verschillende opleidingen, heeft men nu meer of minder geeischt ook kanonniers te krijgen, d.w.z. naast de opleiding tot seiner-telefonist werd ook opleiding gegeven bij het geschut, soms zelfs in optuigen.

De opleiding tot telefonist is, zoover deze niet in het gedrang is gekomen door de groote hoeveelheid te verwerken stof, nog net als voor vele jaren terug, wat zeggen wil absoluut onvoldoende voor den tegenwoordigen tijd. De opleiding tot seiner is meestal ook onvoldoende.

Dit is verbindingspersoneel, waarmede wij te velde zullen moeten trekken. Personeel, onvoldoende opgeleid, dat daarna nog tijdens het groot verlof een groot gedeelte van de onvoldoende kennis is vergeten.

Onderofficieren voor den verbindingsdienst zijn er niet, behalve de enkele beroepsonderofficieren, die daarvan op de hoogte zijn. Dit kan en dit moet naar mijn meening veranderen en hoe eerder hoe liever, willen wij voorkomen, dat wij bij een eventueele mobilisatie practisch gesproken zonder verbindingspersoneel zitten.

Dat de opleiding onvoldoende is, zal wel blijken uit de antwoorden op de volgende vragen: hoeveel % van de dienstplichtigen, die

in opleiding zijn geweest, hebben voldaan aan de eischen gesteld voor geoefend seiner? En hoeveel % waren zoodanig geoefend, dat ze aan die eischen bijna voldeden?

Het antwoord zal niet anders luiden dan:

„Zeer, zeer weinig". De vraag zou nu gesteld kunnen worden, is het noodzakelijk, dat aan die eischen wordt voldaan? Mijn antwoord hierop luidt, dat het overgroote deel der seiners hieraan moet voldoen. Allen zou natuurlijk gewenscht zijn, doch in de praktijk zal dit een onbereikbaar ideaal blijken. Intellect (dat wordt vereischt) is niet identiek met aanleg tot seiner, al zal natuurlijk intellect de kans op aanleg grooter doen zijn.

Ook schiet bij de B.A. niet veel intellect over voor opleiding tot seiner, nadat van de onberedenen reeds de adspirant-wachtmeesters zijn afgenomen, terwijl ook voor richter een zekere mate van intellect noodig is. Die eischen zijn in de eerste plaats niet gesteld, om als „vodje papier" te worden beschouwd en bovendien zal — waar men feitelijk één verbindingsnet heeft over het geheele strijdende leger — samenwerking met de beter geoefende seiners van de genie en infanterie (hier heeft wel opleiding plaats tot seiner zonder meer) lastig worden. Ook de combinatie telefonist-seiner is onbestaanbaar. De eischen aan de telefonisten en aan de seiners te stellen zijn te zwaar, om gedaan te krijgen, dat de man na 5½ maand aan beide zal voldoen. Iemand zeide eens tegen mij, dat het zoo'n groot voordeel gaf, als de telefonisten tevens seiner waren, want zeide hij, is mijn telefoonverbinding gestoord, dan kunnen de telefonisten optreden als seiner, ik heb dan met een minimum personeel, tevens aan den eisch van verdubbelen der verbinding voldaan. Dit klinkt ook werkelijk erg aanlokkelijk, maar ik zou willen vragen: Wie herstelt dan de telefoonverbinding? En hoe vaak zal tusschen 2 telefoonposten het zicht zoodanig zijn, dat directe optische verbinding mogelijk is?

Afgezien nog van het feit, dat de telefoon liefst loodrecht op de frontlijn der hws. wordt aangelegd (al kan dit vaak niet) terwijl optisch zoo eenigszins mogelijk zig-zag naar voren moet worden geseind, beide met het doel om de kans van afluisteren of medelezen door den vijand te verminderen. Een optische verbinding is trouwens niet te improviseeren. Mij is gebleken, dat het verkrijgen van optische gemeenschap, als de afstand meerdere K.M. bedraagt, vaak lang duurt, soms wel eenige uren. Wel zou natuurlijk die verbinding voorbereid kunnen zijn vóór de storing optreedt, maar dan waren de telefonisten toch daarvóór gedurende korteren of langeren tijd daarmede bezig en is die tijd hiervoor wel steeds beschikbaar?

Naar mijn meening zou die opleiding als volgt moeten geschieden: Er moet plaats heben een afzonderlijke opleiding tot seiner en een tot telefonist. Deze manschappen zullen behalve tot soldaat ook voor niets anders worden opgeleid dan tot ordonnans (niet bereden) buiten hun opleiding tot telefonist of seiner. Ten einde, indien dit noodig is

hen ook bij het geschut te kunnen doen invallen, zou het m. i. wel wenschelijk zijn, hen ook iets van het geschut te leeren, maar die opleiding niet verder uit te strekken dan tot z.g. handlangersdiensten. Hiervoor zoude ik willen bestemmen ¾ uur per week.

Ik zou echter persé geen langeren tijd daarvoor uitgetrokken willen zien, liever in het geheel niets, dan langer. In den beginne kan de opleiding tot seiner en telefonist gezamenlijk plaats hebben. Een der eischen voor telefonist is ook seinen en opnemen op gehoor met den brommer, al is het vereischte tempo veel langzamer dan voor de seiners. Bovendien is dan de seiner tevens „hulp''telefonist en de telefonist „hulp''seiner wat m.i. wenschelijk is, ik wees er hierboven reeds op, dat ik in het algemeen specialiseering niet gaarne te ver doorgedreven wil zien. Bij deze gezamenlijke opleiding, die naar mijn meening ongeveer 1 maand moet duren, moeten ook worden ingedeeld de adspirant-dienstplichtige-wachtmeesters voor den verbindingsdienst. Deze zijn ook noodig, men kan toch die 6 wachtmeesters (met de noodige reserves), die per R.V.A. noodig zijn, niet uitsluitend uit het beroepspersoneel halen, die zijn m.i. nuttiger te gebruiken bijv. als S.C. of hulprichter.

Naar gelang van hun aanleg wordt daarna de opleiding gesplitst in een voor seiners en een voor telefonisten, de adspirant-wachtmeesters bij de laatste.

Aan welke eischen een seiner moet voldoen is bekend. Behalve vlot seinen (zie de eischen in V.Opt.S.I) moet hij met den technischen en administratieven dienst op een verbindingspost volkomen op de hoogte zijn, een voldoende kennis hebben van het V. Vbd. D. '24, berichten kunnen vercijferen en ontcijferen, als ordonnans kunnen optreden en een in orde zijnde telefoonverbinding kunnen bedienen (geen centrale). Genoeg stof dus om te verwerken, laten we hopen, dat hij die na afloop van zijn eerste-oefeningstijd grondig onder den knie heeft. Dit kan en moet ook worden geëischt, maar veel meer is niet te eischen.

Voor den telefonist is de opleiding moeilijker. Hij moet voldoen aan de zelfde eischen als de seiner, al mag met een langzamer tempo van seinen worden volstaan — hij moet b.v. kunnen seinen en opnemen met den brommer; als de stroom te zwak is voor het opnemen van gesprekken zal vaak verbinding met den brommer mogelijk blijken —, hij zal ook telefoonnetten moeten kunnen aanleggen en bedienen. Begin 1926 ontvangen de onderdeelen van het leger waarschijnlijk het nieuwe materieel, met centrales enz. Niet alleen zal hij dit moeten kunnen bedienen en alle storingen daarin kunnen opsporen en zoo mogelijk herstellen. Hij zal met alle te vorderen materieel moeten kunnen werken; moeten kunnen onderzoeken hoe dit materieel geschakeld moet worden. Om een voorbeeld te noemen, sommige telefoontoestellen *moeten* parallel, andere *moeten* in serie worden geschakeld. Hoeveel soorten centrales zal hij moeten kunnen bedienen?

Hij zal verbindingen moeten kunnen aanleggen, niet zooals tot nu

toe gebeurde een paar lijntjes in de boomen hangen en als er geen boomen zijn, kris-kras over het terrein en daar een versperring maken, zooals we nu veelal zien, waardoor alle draden stuk geloopen zijn, als een sectie infanterie die hindernis heeft moeten overschrijden. Die lijnen zullen systematisch moeten worden aangelegd, langs assen loopende over telefoonpalen met isolatoren, of behoorlijk in de boomen aangebracht, al zal soms in den beginne — en ook bij vredesoefeningen — door gebrek aan tijd met een primitieveren aanleg genoegen moeten worden genomen. Uit de oorspronkelijke klasse zullen hiervoor de meest ontwikkelden moeten worden gekozen; storingen opsporen en herstellingen doen aan toestellen en centrales eischen een vrij diepgaande kennis van de grondbeginselen, waarop de werking van die toestellen berust.

Aan al die eischen volkomen voldoen, is te veel gevraagd in 5½ maand van menschen, die alleen lager onderwijs of weinig meer hebben genoten, maar ons eigen materieel moet toch grondig worden gekend en ook de schakeling van en het opsporen en z. m. herstellen van meer eenvoudige storingen in gevorderde centrales en toestellen. Daarom zal m.i. de adsp. wachtmeester ook deze opleiding moeten volgen. Dat aan de eischen niet volledig voldaan kan worden, moge hieruit blijken, dat men bij de Genie, waar men toch intellectueel beter onderlegde dienstplichtigen krijgt, geen kans ziet in 5½ maand hiervan telefonisten te maken en aldaar nog een splitsing maakt in telefonisten (centrale- en toestelbeambten) en lijnwerkers (tevens toestelbeambten). Bij de artillerie mag en kan men de eischen lager stellen. Wij werken niet op die groote centrales als de Genie, die het verbindingspersoneel geeft voor de hoogere commandanten (zie pnt. 93 en 94 V.Vbd. D. '24). De praktijk zal moeten uitwijzen in hoeverre ook bij ons nog een splitsing in de telefonisten zal moeten worden gemaakt; ik hoop en geloof echter, dat wij niet tot een zoover doorgevoerde specialiseering zullen behoeven te komen.

De adsp.wachtmeesters zullen na die 5½ maand verder moeten worden opgeleid. Aangezien er waarschijnlijk slechts één per regiment zal zijn uit iedere lichting, zal de opleiding gecentraliseerd moeten worden. En wel òf bij II Reg. Genietroepen, òf als het daar niet mogelijk is, bij 1 R.V.A. of Det. R.Vg.A. te Utrecht, omdat dan geprofiteerd kan worden van de vele typen van centrales en toestellen bij II Reg. Genietroepen aanwezig. Een bezwaar daarvoor is de ongelijke opkomst der ploegen bij de verschillende Brigades. Een oplossing is niet gemakkelijk, doch zal gevonden moeten worden, bijv. voor allen opkomst tegelijk bij 1 R.V.A. en na opleiding indeeling naar behoefte, als thans voor de hoefsmeden bij 5 R.V.A. geschiedt. Een instructeur (stel dat die voor 1 man beschikbaar kan worden gesteld) kan met 1 man geen centrales bedienen, enz.

Ook zal zeer spoedig een begin moeten worden gemaakt met de opleiding van goed onderlegde instructeurs voor den telefoondienst. In

tegenstelling met de infanterie, missen wij die bij ons wapen nog vrijwel geheel. Hebben nu de telefonisten en seiners een voldoende opleiding gehad, dan mag men hopen, dat zij bij mobilisatie, na terugkeer van groot verlof, nog goed bruikbaar zijn of dit althans zeer spoedig weer zullen zijn. Nu kan die verwachting niet worden vervuld, ze zijn nog onvoldoende geoefend bij vertrek met groot verlof.

Het is noodig dat zeer spoedig verandering in de opleiding komt en een voldoende aantal beroepsofficieren en -wachtmeesters tot instructeur in het telefoneeren wordt opgeleid, opdat er niet meer ploegen telefonist-seiner onvoldoende zullen worden afgericht en wij dus bij mobilisatie vrijwel zonder verbindingspersoneel zullen zitten.

Er is nog een zeer groote achterstand ter zake in te halen.